ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ І ПРАФКОМАЎ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 32 (554) | Субота, 12 лістапада 1983 г. | Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень | Цана 2 кап.

НАВУКОВА-ПРАКТЫЧНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ

Учора ў галоўным корпусе ГДУ адбылася навукова-практычная канферэнцыя «Праблемы ўдасканальвання кіравання прамысловым прадпрыемствам». Яе падрыхтавалі і правялі Міністэрства машынабудавання для лёгкай і харчовай прамысловасці і бытавых прыбораў СССР, Цэнтральнае праектна-канструктарскае тэхналагічнае бюро навуковай арганізацыі працы і аўтаматызаваных сістэм кіравання «Сістэмпраект» і Гомельскі дзяржаўны універсітэт. На канферэнцыю было прадстаўлена каля ста навуковых дакладаў, у якіх разглядаюцца пытанні ўдасканальвання арганізацыі працы, яе брыгадных форм, павышэння якасці прадукцыі, укаранення і развіцця аўтаматызаваных сістэм кіравання вытворчасцю, павышэння эфектыўнасці сацыялістычнага спаборніцтва, эканоміі энергетычных і сыравінных рэсурсаў і інш. Аўтарамі дакладаў, тэзісы якіх выпушчаны асобным выданнем, з'яўляюцца вучоныя і супрацоўнікі Акадэміі народнай гаспадаркі пры Савеце Міністраў СССР, 12 дзяржаўных універсітэтаў і многіх іншых вышэйшых навучальных устаноў краіны, некаторых саюзных і рэспубліканскіх навукова-даследчых інстытутаў эканамічнага профілю, вядучыя спецыялісты прамысловых прадпрыемстваў.

Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі дазволяць яе ўдзельнікам больш плённа працаваць над вырашэннем абмеркаванай праблемы.

У СВЯТОЧНЫХ КАЛОНАХ

Яркай чырванню сцягоў і транспарантаў быў расквечан наш родны Гомель 7-га лістапада. Як і па ўсёй неабсяжнай краіне, выйшлі рабочыя прадпрыемстваў, інтэлігенцыя, моладзь на святочную дэманстрацыю, прысвечаную 66-й гадавіне Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Яны прайшлі ў святочных калонах дэманстрантаў, яшчэ раз прадэманстраваўшы сваю згуртаванасць вакол роднай Камуністычнай партыі, гатоўнасць пад яе мудрым кіраўніцтвам ісці да новых перамог у камуністычным будаўніцтве, сваёй самаадданай працай мацаваць абароназдольнасць нашай краіны.

Са святочным, прыўзнятым настроем ішлі ў калонах дэманстрантаў працоўных г. Гомеля выкладчыкі, супрацоўнікі, студэнты нашага універсітэта. Яны рапартавалі партыі, Радзіме аб сваіх поспехах і дасягненнях у падрыхтоўцы высокакваліфікаваных спецыялістаў, здабытках у час трэцяга працоўнага семестра-83.

На здымках: калоны ГДУ — на святочнай дэманстрацыі.

Фота М. Высоцкага.

ВУЧЫМСЯ ВУЧЫЦЦА

«В науке нет широкой столбовой дороги, и только тот может достичь её сияющих вершин, кто, не страшась усталости, карабкается по её каменистым тропам». Гэта выказванне К. Маркса поўнасцю адпавядае тым патрабаванням і задачам, якія пастаўлены перад намі, студэнтамі. Мы імкнемся авалодаць ведамі, атрымаць вышэйшую адукацыю, каб пасля заканчэння універсітэта вучыць і выхоўваць падрастаючае пакаленне. Для ажыццяўлення гэтага высакароднага імкнення трэба ўмець вучыцца правільна арганізаваць самастойную вучэбную работу.

Гэтаму служыць спецкурс па асновах пазнавальнай дзейнасці, прачытаны нам у пачатку навучальнага года дацэнтам кафедры педагогікі і псіхалогіі А. В Саннікавай. На лекцыях і ў працэсе дамашняй работы па пытаннях спецкурса мы вывучаем заканамернасці пазнавальнай дзейнасці і практыкі па авалодванню матэрыялам. Мы даведаліся, як трэба рыхтавацца да лекцыйных заняткаў, засвойваць вучэбны матэрыял, якія ёсць прыёмы яго запамінання і інш.

Заключным этапам работы па спецкурсу было правядзенне канферэнцыі на тэму «Агульныя асновы актывізацыі пазнавальнай дзейнасці студэнтаў». У час падрыхтоўкі да яе мы вывучылі матэрыял лекцый, дадатковую літаратуру, рыхтавалі рэфераты на тэмы: «Пазнавальная дзейнасць студэнтаў па авалодванню лекцыйным матэрыялам», «Як працаваць з першакрыніцамі», «Аб культуры разумовай працы» і інш.

На канферэнцыі разглядаліся пытанні, якія асабліва хвалююць першакурснікаў. З цікаўнасцю ўспрымаліся даклады: «Як правільна засвоіць матэрыял лекцый?», «Як чаргаваць рабочы і вольны час?» Вялікае ажыўленне і актыўны абмен думкамі выклікалі пытанні арганізацыі самастойнай работы, рэжым дня студэнтаў, якія займаюцца ў другую змену.

Цікавасць студэнтаў да абмяркоўваемых пытанняў тлумачыцца тым, што выступаючыя студэнткі Л. Леўшунова, А. Аканішнікава, А. Савіцкая супастаўлялі веды, атрыманыя на лекцыях па спецкурсу і ў выніку самастойнага вывучэння рэкамендаванай літаратуры, са сваімі індывідуальнымі стэрэатыпамі вучэбнай работы.

Для нас, першакурснікаў, гэты спецкурс і канферэнцыя прынеслі вялікую карысць. Мы будзем старацца выкарыстоўваць усе заканамернасці пазнавальнай дзейнасці, каб авалодаць ведамі на ўзроўні сучасных патрабаванняў.

А. ЗАЙЦАВА,
А. БУРАКЕВІЧ,
першакурснікі гістфіка.

НА ЗДЫМКУ: у час правядзення канферэнцыі.

ТАЛЕНТЫ ПЕРШАКУРСНІКАЎ

Прайшоў агульнауніверсітэцкі агляд-конкурс мастацкай самадзейнасці «Ану, першакурснік!» Усе з нецярпімасцю чакалі яго, старанна рыхтаваліся. Жадаючых паглядзець і паслухаць новыя універсітэцкія таленты было так многа, што іх не магла нават умясціць актавая зала ГДУ. На працягу некалькіх гадзін гучалі са сцэны музыка і песні, вершы, у імклівым і агністым танцы кружыліся ўдзельнікі агляду талентаў. Дружнымі і гарачымі апладысментамі сустракалі выступленні першакурснікаў гледачы.

І вось конкурс «Ану, першакурснік!» завяршыўся. Падведзены яго вынікі. Эканамічны і гісторыка-філалагічны факультэты прадставілі на суд журы і гледачоў самыя цікавыя і змястоўныя праграмы. Яны былі да канца вытрыманымі па сваёй ідэйнай накіраванасці, прысвячаліся 40-годдзю вызвалення г. Гомеля ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Аддаючы даніну глыбокай павагі загіўнушым у гады Вялікай Айчыннай вайны воінам, усе прысутныя ў актавай зале ўшанавалі іх памяць мінутай маўчання. Пранікнёна прагучалі песні «Ішоў салдат» і «Песня аб Гомелі» у выкананні хору першакурснікаў гісторыка-філалагічнага факультэта. Спадабалася ўсім і выкананая першакурсніцай эканамічнага факультэта С. Рабянок песня «На плячы тваім». Журы не магло аддаць перавагу ніводнаму з названых факультэтаў, і ў выніку гістфіл і эканомфак падзялілі паміж сабой першае месца.

Ні ў якое параўнанне не ішло выступленне першакурснікаў біялагічнага факультэта сёлетняга года ў адрозненне ад мінулагодняга конкурсу. Відаць, на факультэце зрабілі адпаведныя вывады і аднесліся да падрыхтоўкі праграмы выступлення самым сур'ёзным чынам. Адсюль і добрыя вынікі — другое месца біяфака ў конкурсе. Цёпла сустрэла зала песні «Цёмная ноч», «Жураўлі», «Гэты вечар» і іншыя ў выкананні будучых біёлагаў.

Трэцяе месца ў конкурсе «Ану, першакурснік!» занялі студэнты матэматычнага факультэта. Асабліва добра ўспрыймаліся членамі журы і гледачамі прадстаўленыя на конкурс танцы.

Напоўненай вясёлым і трапным студэнцкім гумарам была праграма першакурснікаў фізічнага факультэта. Прыўзнімала настрой, выклікала шчыры смех выступленне канферанс'е фізікаў. Журы прысудзіла фізфаку чацвёртае месца.

Геафак і факультэт фізічнага выхавання паказалі слабыя праграмы, якія не адпавядалі патрабаванням конкурсу. Іх ідэйны ўзровень быў нізкім, таму не дзіўна, што гэтыя факультэты наогул не занялі ніякіх месц. Застаецца пажадаць іх камсамольскім бюро больш сур'ёзна адносіцца да мастацкай самадзейнасці на сваіх факультэтах, «хварэць» душой за іх гонар.

Асобныя ўдзельнікі конкурсу былі адзначаны журы і ўзнагароджаны граматамі. Гэта А. Лішык і С. Рабянок з эканамічнага факультэта, А. Аўдашова, Г. Кавалёў з біяфака, выканаўцы бальных танцаў Н. Нячай і Л. Якшынскі (фізічны факультэт), першакурснік гісторыка-філалагічнага факультэта А. Іваноў.

Добрае выканаўчае майстэрства паказалі на конкурсе таксама Т. Святлічная з фізічнага факультэта, Т. Вараб'ёва (біяфак), Т. Рыбакова (факультэт фізвыхавання), Г. Кізіцкая (матэматычны факультэт).

Юнакі і дзяўчаты, якія паспяхова выступілі ў конкурсе «Ану, першакурснік!», могуць развіваць свае таленты, удасканальваць выканаўчае майстэрства ў калектывах мастацкай самадзейнасці, якія працуюць пры студэнцкім клубе ГДУ «Маладосць».

І. НЕШЫК,
студэнтка эканамічнага факультэта, адказная за прэс-цэнтр.

ДАРАЖЫЦЬ УСЮДЫ І ВА ЎСІМ

VIII АГУЛЬНАЎНІВЕРСІТЭЦКАЯ СПРАВАЗДАЧНА-

28-га кастрычніка ў актавай зале адбылася VIII агульнаўніверсітэцкая справаздачна-выбарная камсамольская канферэнцыя.

Са справаздачным дакладам аб рабоце камітэта камсамола ўніверсітэта выступіў яго сакратар Аляксандр Кусянкоў.

Са справаздачай аб рабоце штаба «Камсамольскага пражэктара» выступіла член штаба А. Анцыферава.

У спрэчках па дакладу сакратара камітэта ЛКСМБ прынялі ўдзел: Г. Ільюшчанка, старшыня вучэбна-выхаваўчай камісіі ўніверсітэта, студэнт групы Т-42 эканамічнага факультэта; С. Курылкіна, пяцікурсніца фізічнага факультэта; В. Лютынскі, намеснік сакратара камсамольскага бюро гістфіла па ідэалагічнай рабоце; А. Агафонаў, студэнт групы ФВ-42 факультэта фізвыхавання; Л. Царова, прэзідэнт КІДа ГДУ «Саюз»; С. Аўсеенка, асістэнт кафедры батанікі і фізіялогіі раслін; С. Рыдны, старшыня Савета выдатнікаў ГДУ; З. Дзенісенка, член штаба працоўных спраў ГДУ; А. Лысянкоў, дырактар студэнцкага клуба мастацкай самадзейнасці; Н. Колтышава, старшыня прафкома студэнтаў; А. Нікалаенка, трэцякурснік гісторыка-філалагічнага факультэта; М. І. Старавойтаў, сакратар парткома ГДУ.

Дэлегаты канферэнцыі прызналі работу камітэта камсамола за справаздачны перыяд здавальняючай, прынялі пастанову, накіраваную на далейшае паляпшэнне работы камітэта ЛКСМБ па ідэйна-палітычнаму выхаванню студэнцкай моладзі.

Выбраны новы састаў камітэта ЛКСМБ ГДУ і штаба «Камсамольскага пражэктара».

У рабоце справаздачна-выбарнай камсамольскай канферэнцыі прынялі ўдзел сакратар ЦК ЛКСМБ А. П. Хандогін, які выступіў перад дэлегатамі, першы сакратар Гомельскага АК ЛКСМБ А. Шалюта, загадчыца аддзела студэнцкай моладзі абкома ЛКСМБ М. Ц. Логвінава, першы сакратар Цэнтральнага райкома ЛКСМБ Т. Ф. Любезная.

СА СПРАВАЗДАЧНАГА ДАКЛАДА КАМІТЭТА ЛКСМБ

ПРАВЯДЗЕННЕ камсамольскай канферэнцыі напярэдадні 40-годдзя вызвалення Гомельшчыны ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў, зазначыў у пачатку справаздачнага даклада А. Кусянкоў, ускладвае на камсамольскую арганізацыю ўніверсітэта вялікую адказнасць і абавязкі. Гэту знамянальную дату трэба сустрэць з добрымі поспехамі ў вучобе, грамадскай дзейнасці. А зрабіць гэта толькі пад сілу сапраўднаму баявому калектыву. Ва ўніверсітэце камсамолу прадстаўлены вялікія магчымасці і правы для падрыхтоўкі высокакваліфікаваных спецыялістаў. Прадстаўнікі камсамольскай арганізацыі актыўна ўдзельнічаюць у рабоце кіруючых органаў і грамадскіх арганізацый. Мы з гонарам адзначаем, што студэнты нашага ўніверсітэта ўваходзяць у раённы і гарадскі Саветы народных дэпутатаў.

Сёння камсамольская арганізацыя ГДУ, працягваў далей дакладчык, налічвае ў сваіх радах 3778 членаў. Галоўная ўвага ў яе рабоце ўдзяляецца павышэнню адказнасці кожнага студэнта за вынікі вучобы, дзейнасці па фарміраванню актыўнай жыццёвай пазіцыі.

Вучоба — галоўная праца студэнта. У барацьбе за якасць падрыхтоўкі высокакваліфікаванага, творчага спецыяліста ў камсамольскай арганізацыі ёсць свае рычагі. На ўсіх факультэтах ГДУ працуюць вучэбна-выхаваўчыя камісіі, якія кантралююць бягучую паспяховасць, праводзяць вялікую прафілактычную работу. Узровень паспяховасці — крытэрый ацэнкі намаганняў выкладчыцкага калектыву, камітэта камсамола і, нарэшце, кожнага камсамольца. Таму вынікі вучобы — галоўны паказчык работы камсамольскіх арганізацый факультэтаў. Заслугоўвае належнай увагі цесны кантакт работы ВВК з партыйнымі арганізацыямі і дэканатамі на эканамічным, гісторыка-філалагічным, фізічным і біялагічным факультэтах. У тым, што біяфак перамясціўся па паспяховасці з трэцяга месца на першае, ёсць і заслуга камсамольскага бюро, вучэбна-выхаваўчай камісіі факультэта.

Сур'ёзныя праблемы дапушчаны ў дзейнасці ВВК факультэта фізвыхавання. Тут агульны працэнт паспяховасці складае 80 прац. Настаў час камсамольскаму бюро факультэта сур'ёзна заняцца паспяховасцю і наведваннем заняткаў студэнтамі.

Дэталёвы аналіз вынікаў экзаменацыйных сесій, сказаў А. Кусянкоў, паказвае, што ў рабоце камітэта камсамола па пытанню паспяховасці камсамольцаў ёсць шмат недапрацовак. Толькі па выніках апошняй экзаменацыйнай сесіі ва ўніверсітэце налічваецца 203 студэнты, якія маюць тройкі. А пасрэдныя адзнакі — гэта і пасрэдны будучы спецыяліст.

Кожны камсамолец павінен самастойна займацца павышэннем якасці ведаў. Для гэтага трэба сістэматычна працаваць над сабой, дабівацца таго, каб вучоба кожнага праходзіла ва ўмовах патрабавальнасці і ўзаемадапамогі. Удзел акадэмічных груп у рэспубліканскім, абласным аглядзе-конкурсе на лепшую акадэмічную групу, падвядзенне вынікаў конкурсу, рэйды ВВК, «Камсамольскага пражэктара», выпуск «маланак» і экранаў паспяховасці — усё гэта дапамагае ствараць абстаноўку дысцыпліны і адказнасці.

Здаровы маральны клімат, гаварыў далей дакладчык, атмасфера захопленасці, творчасці ў студэнцкіх калектывах залежыць ад работы, якую праводзяць актывісты, выдатнікі вучобы. Наша камсамольская арганізацыя ганарыцца такімі студэнтамі як А. Мухіна, В. Шведаў, Э. Власенка, П. Неўмяржыцкі, Т. Даўгун, А. Шаўчэнка, А. Ражно, Л. Дзяцюк і інш.

У студэнцкія гады трэба навучыць кожнага заўтрашняга спецыяліста быць улюмлёным творчым работнікам. Гэтаму ў поўнай меры садзейнічае ўдзел студэнтаў у навукова-даследчай рабоце. Асноўнымі арганізацыйна-метадычнымі формамі НДРС з'яўляюцца навуковыя гурткі. У 53 гуртках займаюцца студэнты малодшых курсаў, а старшакурснікі прымаюць удзел у распрацоўцы гаспдагаворнай і бюджэтнай тэматыкі, працуюць у СКБ і СНДЛ. З мэтай актывізацыі НДРС штогод праводзіцца агляд-конкурс кафедр і факультэтаў на лепшую пастаноўку навукова-даследчай работы студэнтаў. Рыхтуе здольных даследчыкаў Савет маладых вучоных універсітэта. Так, напрыклад, на эканамічным факультэце кожны малады вучоны кіруе навуковымі даследаваннямі 1—4 студэнтаў. У выніку на цяперашні час падрыхтаваны чатыры работы на рэспубліканскі конкурс і 17 — на агульнаўніверсітэцкую навуковую канферэнцыю.

Адна з галоўных задач камсамола — выхоўваць моладзь у духу камуністычнай ідэйнасці, савецкага патрыятызму, высокай арганізаванасці. У справаздачным перыядзе рэгулярна праводзіліся камсамольскія сходы з актуальным парадкам дня, палітінфармацыі, лекцыі аб міжнародным становішчы, антываенныя мітынгі, Ленінскія урокі, агітпаходы па месцах рэвалюцыйнай, баявой і працоўнай славы савецкага народа. А галоўны напрамак палітыка-выхаваўчай работы —Ленінскі залік — стаў экзаменам для кожнага студэнта. Аднак, адзначалася ў дакладзе, у арганізацыі гэтай работы ёсць шмат недапрацовак. На некаторых факультэтах Ленінскі залік прайшоў фармальна, у многіх студэнтаў геалагічнага факультэта і факультэта фізічнага выхавання не было асабістых комплексных планаў. Трэба павысіць патрабаванні да падрыхтоўкі Ленінскага заліку, яго правядзення. Не на належным узроўні праходзяць у групах і палітінфармацыі. Часта іх рыхтуюць адны і тыя ж студэнты. У час правядзення палітінфармацыі няма палітычнай карты свету. Такія палітінфармацыі прыносяць мала карысці. Не выпадкова сустракаюцца яшчэ ў студэнцкім асяроддзі студэнты, якія прытрымліваюцца чужой для савецкага ладу жыцця ідэалогіі.

Вялікая работа па камуністычнаму выхаванню моладзі ў ГДУ праводзіцца ў народных універсітэтах: маральна-эстэтычнага выхавання, аховы помнікаў гісторыі і культуры і інш. Важным участкам дзейнасці камсамольскіх бюро факультэтаў з'яўляецца шэфства над школамі і домакіраўніцтвамі. Але, на жаль, шэфская работа вялася ў апошні час слаба з-за адсутнасці адказнага за яе. Каштоўнай з'явілася прапанова студэнтаў фізічнага факультэта ўвесці сістэму калектыўных даручэнняў: цяпер кожная група, факультэт мае канкрэтныя «зоны» дзеяння. На гістфіле, напрыклад, ствараецца летапіс народнай славы Цэнтральнага раёна, біялагічны і геалагічны факультэты займаюцца прыродаахоўнай работай, будучыя фізікі — калектыўны шэф школы-інтэрната № 1 г. Гомеля.

Ва ўніверсітэце паляпшаецца інтэрнацыянальнае выхаванне студэнцкай моладзі. Клуб інтэрнацыянальнай дружбы «Саюз», які ўзначальвае пяцікурсніца матэматычнага факультэта Л. Царова, правёў вялікую работу па наладжванню цесных кантактаў са студэнтамі саюзных рэспублік. Вядзецца перапіска больш чым з 40 ВНУ краіны. Па ініцыятыве КІДа студэнты нашага ўніверсітэта прынялі актыўны ўдзел у «Маршы міру савецкай моладзі», у рамках якога прайшлі мітынгі салідарнасці з народамі Цэнтральнай Амерыкі, конкурсы палітычнага плаката, працоўныя вахты, зробленыя грошы на якіх былі пералічаны ў Фонд міру.

ВАЖНЫМ напрамкам у рабоце камітэта камсамола з'яўляецца арганізацыя вольнага часу студэнтаў. За апошні час палепшылі сваю работу клуб мастацкай самадзейнасці «Маладосць», культурна-масавыя сектары факультэтаў. Студэнцкі клуб, пры якім працуюць 11 калектываў мастацкай самадзейнасці, фарміруе ўсебакова развітую гарманічную асобу. На жаль, жадае быць лепшай палітыка-выхаваўчая і культурна-масавая работа ў студэнцкіх інтэрнатах. Яшчэ нярэдкія выпадкі амаральных паводзін студэнтаў: п'янства, крадзяжу і г. д. Толькі за мінулы навучальны год на пасяджэнні камітэта ЛКСМБ было разгледжана 10 персанальных спраў студэнтаў. Кожны выпадак антыграмадскіх паводзін студэнтаў абмяркоўваўся на камсамольскіх сходах груп, факультэтаў.

Ажыццяўленне патрабавання «дайсці да кожнага», сказаў А. Кусянкоў, становіцца магчымым толькі пры ўмове добрай работы камсамольскіх груп. Там, дзе адзін чалавек мае справу з сотнямі людзей, цяжка гаварыць аб індывідуальнай рабоце ў поўным сэнсе гэтага слова. Праз групу камсамольскія органы ажыццяўляюць непасрэдную сувязь з камсамольцамі. У нашым універсітэце многія групы — гэта дружныя, цікавыя калектывы, на рахунку якіх шмат карысных спраў. Да такіх, напрыклад, адносіцца група Г-41 гісторыка-філалагічнага факультэта (камсорг В. Лявоненка).

Кожны трэці студэнт універсітэта — удзельнік працоўнага семестра. Неабходна дабівацца таго, гаварыў дакладчык, каб ім стаў кожны камсамолец. Дасягненні і поспехі працоўнага семестра-83 маглі б быць больш важкімі. Значная доля віны ў тым, што зводны СБА універсітэта папрацаваў слабей сваіх магчымасцей, кладзецца на работнікаў штаба працоўных спраў універсітэта. Былі парушаны тэрміны фарміравання студэнцкіх атрадаў, што аказала адмоўны ўплыў на ўвесь падрыхтоўчы перыяд. Усе недахопы па фарміраванню СБА можна растлумачыць безадказнасцю, бескантрольнасцю, адсутнасцю ўзаемазамяняльнасці работнікаў камітэта ЛКСМБ.

Усё яшчэ не на ўзроўні многімі камсоргамі афармляецца камсамольская дакументацыя, сустракаюцца выпадкі несвоечасовай справаздачнасці па ўзносах перад камітэтам ЛКСМБ універсітэта. За нядбайныя адносіны да сваіх абавязкаў некаторым камсоргам факультэтаў аб'яўлена строгая вымова з занясеннем ва ўчотную картку. Дрэнна наладжана справа з уплатай узносаў у камсамольскай арганізацыі выкладчыкаў і супрацоўнікаў. Слаба вядзецца кантроль за выкананнем статутных патрабаванняў камсамольцамі, якія атрымалі спагнанні.

За справаздачны перыяд аслабілася работа ў школе камсамольскага актыву. У далейшым неабходна ўзняць яе на належны ўзровень, таму што ў гэтым — залог поспеху дзейнасці ўсёй камсамольскай арганізацыі.

У канцы даклада сакратар камітэта ЛКСМБ А. Кусянкоў запэўніў у тым, што камсамольцы ГДУ прыкладуць усе сілы і намаганні для ўмацавання вучэбнай дысцыпліны, аператыўнага вырашэння актуальных пытанняў, развіцця пачуцця высокай адказнасці за даручаную справу.

ЗАСНАВАН ЗНАК

Заснаван знак Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі СССР, ЦК ВЛКСМ і Усесаюзнага савета навукова-тэхнічных таварыстваў «За поспехі ў навукова-даследчай рабоце студэнтаў».

Знакам узнагароджваюцца:

студэнты, якія прымаюць актыўны ўдзел у навукова-даследчай рабоце і яе арганізацыі, якія дабіліся вялікіх поспехаў у навукова-тэхнічнай творчасці, вучобе і грамадска-палітычнай дзейнасці;

— выкладчыкі і навуковыя супрацоўнікі вышэйшых навучальных устаноў за шматгадовую і плённую дзейнасць па кіраўніцтву, арганізацыі і метадычнаму забеспячэнню навукова-даследчай работы студэнтаў;

— работнікі міністэрстваў і ведамстваў, партыйных, прафсаюзных і камсамольскіх органаў — за вялікі ўклад у арганізацыю і далейшае ўдасканальванне навукова-даследчай работы студэнтаў.

Узнагароджванне знакам «За поспехі ў навукова-даследчай рабоце студэнтаў» праводзіцца на падставе загада-пастановы Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі СССР, сакратарыята ЦК ВЛКСМ і прэзідыума Усесаюзнага савета навукова-тэхнічных таварыстваў па прадстаўленню Мінвузаў і ЦК ЛКСМ саюзных рэспублік, крайкомаў, абкомаў камсамола, Мінвузаў, рэспубліканскіх, краявых, абласных саветаў і праўленняў навукова-тэхнічных таварыстваў, рэспубліканскіх саветаў па навуковай рабоце студэнтаў.

Падрыхтоўку прапаноў па ўзнагароджванню знакам для разгледжвання Мінвузам СССР, ЦК ВЛКСМ і ВС НТТ ажыццяўляе Усесаюзны савет па навукова-даследчай рабоце студэнтаў.

Знак «За поспехі ў навукова-даследчай рабоце студэнтаў» носіцца на правым баку грудзі.

Паўторнае ўзнагароджанне знакам «За поспехі ў навукова-даследчай рабоце студэнтаў» не праводзіцца.

ВЫСОКІМ ІМЕМ КАМСАМОЛЬЦА

ВЫБАРНАЯ КАМСАМОЛЬСКАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ

З ВЫСТУПЛЕННЯЎ ДЭЛЕГАТАЎ

В. ЛЮТЫНСКІ, намеснік сакратара камсамольскага бюро гістфіла па ідэалагічнай рабоце.

Трывала ўвайшоў у нашу практыку Ленінскі залік. У большасці камсамольскіх арганізацый ён становіцца прынцыповай, шчырай размовай аб рабоце кожнага камсамольца і ўсёй групы ў цэлым.

Аднак правядзенне грамадска-палітычнай атэстацыі патрабуе далейшага ўдасканальвання. Якім жа чынам? Ленінскі залік не павінен быць шэрым, звычайным, праведзеным дзеля «галачкі», мерапрыемствам.

Эмацыянальна ўзвышаную, урачыстую атмасферу на заліку можа стварыць праслухоўванне запісаў прамоў У. І. Леніна. Слухаючы жывы голас Ільіча, адчуваеш — Ленін з намі, у нашых радах.

Вялікую ролю ў эфектыўнасці Ленінскага заліку можа адыграць удзел у ім ветэранаў партыі, камсамола, вайны і працы. У людзей, за плячыма якіх вялікі жыццёвы вопыт, загартаваных у класавых бітвах, можна многаму павучыцца.

Безумоўна, на атэстацыі павінны прысутнічаць і нашы старэйшыя таварышы — члены ленінскай партыі камуністаў. Хто, як не яны, павінны быць для нас прыкладам перакананасці ў праваце сваіх ідэй, маральнай чысціні, адказнасці за даручаную справу.

Шмат прэтэнзій выклікаюць яшчэ асабістыя комплексныя планы камсамольцаў. Трэба дабіцца, каб яны былі канкрэтнымі, адлюстроўвалі імкненні і справы камсамольца.

Самае ж галоўнае ў правядзенні атэстацыі — гэта высокая патрабавальнасць да кожнага камсамольца, прынцыповая ацэнка дзейнасці камсамольскай арганізацыі, пошук шляхоў і сродкаў паляпшэння работы.

Удасканальванне Ленінскага заліку павінна быць звязана з узмацненнем патрабаванняў да камсамольцаў. Менш трэба ліберальнічаць з двоечнікамі, прагульшчыкамі заняткаў, парушальнікамі дысцыпліны.

Студэнт, будучы кіраўнік вытворчасці, навуковы работнік, настаўнік павінен быць чалавекам палітычна-адукаваным, носьбітам высокай культуры. Адным са шляхоў фарміравання такога чалавека стаў палітычны залік. Аб важнасці гэтай справы гаворыць і вопыт педагагічнай практыкі студэнтаў 5-га курса. Многія нашы студэнты не ведаюць палітычнай карты свету, не могуць даступнай мовай растлумачыць падзеі, што адбываюцца ў свеце. Аўтарытэт настаўніка складаецца з шырокага кругагляду, яго здольнасцей даваць адказы на ўсе хвалюючыя вучняў пытанні.

Рашыць гэту праблему дапамагае палітычны залік. На яго выносяцца пытанні ўнутранай і знешняй палітыкі КПСС і Савецкай дзяржавы, дзейнасць ВЛКСМ і міжнародных маладзёжных прагрэсіўных арганізацый і інш.

Праведзены палітычны залік даў свае станоўчыя вынікі. Лепшай стала інфармаванасць студэнтаў, яны здольны да самастойнага палітычнага мыслення.

Хацелася б, каб вопыт правядзення Ленінскага і палітычнага заліку ва універсітэце быў вывучаны і абагульнены, стаў тэмай для сур'ёзнай размовы на вучобе камсамольскага актыву.

Г. ІЛЬЮШЧАНКА, старшыня ВВК універсітэта.

Асноўнымі напрамкамі работы вучэбна-выхаваўчай камісіі з'яўляюцца павышэнне якасці ведаў, стварэнне ў акадэмічных групах абстаноўкі творчасці, таварыскай узаемадапамогі, прынцыповасці і асабістай адказнасці кожнага студэнта за выкананне вучэбных абавязкаў.

Методыка работы ВВК істотна не змянілася, хаця шмат новага, карыснага ўжо выкарыстоўваецца або будзе выкарыстоўвацца. Гэта — пасяджэнні ВВК, на якіх разбіраюцца персанальныя справы непаспяваючых і прагульшчыкаў, рэйды па праверцы наведвання заняткаў, работа ў інтэрнатах. Гэтыя меры будуць дзейснымі толькі ў тым выпадку, калі ў іх выніках будуць зацікаўлены не толькі члены ВВК, але і «Камсамольскі пражэктар», «Савет выдатнікаў», куратары, старасты, камсоргі груп, камсамольскія бюро курсаў, факультэтаў, партарганізацыя ГДУ. Вымова, строгая вымова, зняцце стыпендыі за пропуск заняткаў — гэтыя меры неабходны, але не заўсёды дасягаюць сваёй мэты, таму што, для нядбайных студэнтаў вымовы нічога не значаць, а стыпендыю, як правіла, большасць з іх не атрымлівае.

Таму работа ВВК не павінна абмяжоўвацца на рабоце з імі, трэба каб калектыў аказваў маральнае ўздзеянне на парушальнікаў вучэбнай дысцыпліны, асуджаў тых, хто на такія парушэнні закрывае вочы, іншымі словамі, у групах павінна ствараецца атмасфера непрымірымасці да парушальнікаў вучэбнага працэсу. Павінна актыўна праводзіцца работа са старастамі акадэмічных груп.

Вопыт паказвае: дзейсны сродак барацьбы з непаспяваючымі і прагульшчыкамі — гэта галоснасць. На ўсіх факультэтах, акрамя факультэта фізвыхавання, ёсць стэнды «ВВК інфармірue». Добра афармлены і ўтрымліваюць дакладную інфармацыю гэтыя стэнды на матэматычным і біялагічным, гісторыка-філалагічным і эканамічным факультэтах, зусім жа не выкарыстоўваюцца на фізічным і геалагічным.

Сваю работу ВВК праводзіла дыферэнцыравана па курсах, удзяляючы асаблівую ўвагу першакурснікам, і вывучаючы розныя фактары, якія ўплываюць на працэс іх адаптацыі ў вузаўскім калектыве. Сумесна з «Саветам выдатнікаў» праводзіўся грамадскі экзамен па асноўных прадметах першага курса: вышэйшай матэматыцы, хіміі, батаніцы. Арганізоўваліся сустрэчы выдатнікаў вучобы з першакурснікамі. Асабліва добра гэта работа наладжана на біялагічным факультэце.

У справаздачным годзе праводзіўся абмен вопытам работы паміж ГДУ і ВВК механічнага факультэта Беларускага політэхнічнага інстытута. Вялікае месца ў рабоце ВВК універсітэта займае правядзенне сацыялістычнага спаборніцтва, якое павышае актыўнасць і згуртаванасць камсамольскіх арганізацый, паляпшае вучэбную, навукова-даследчую і грамадска-палітычную работу студэнтаў.

Л. ЦАРОВА, студэнтка 5-га курса матэматычнага факультэта, прэзідэнт КІДа.

З кожным днём мільёны людзей ва ўсім свеце ўсё больш усведамляюць небяспеку, якая пагражае чалавецтву, выказваюць сваю рашучасць не дапусціць развязвання тэрмаядзернага канфлікту, абараніць мір. Не застаюцца ў баку антываеннага руху і студэнты нашага універсітэта. Адны мі з першых сталі яны ўдзельнікамі Марша міру савецкай моладзі. На факультэтах прайшлі мітынгі пратэсту супраць гонкі ўзбраенняў.

Актывізацыя работы сектара інтэрнацыянальнага выхавання камітэта камсамола за справаздачны перыяд звязана з дзейнасцю Клуба інтэрнацыянальнай дружбы.

У мінулым годзе рашэннем камітэта камсамола ГДУ ў камсамольскіх бюро факультэтаў былі створаны інтэрнацыянальныя сектары, але працуюць яны толькі на матэматычным, гісторыка-філалагічным, фізічным, часткова — на эканамічным і геалагічным факультэтах. Няма—на біяфаку і факультэце фізвыхавання. І ў рабоце працуючых сектараў шмат яшчэ недахопаў.

На чэрвеньскім (1983 г.) Пленуме ЦК КПСС гаварылася, што «інтэрнацыянальная работа павінна стаць усеабдымнай, шырокай, штодзённай, нельга абмяжоўвацца толькі правядзеннем фестываляў, тыдняў і дэкад».

Пытанне выбару правільных, эфектыўных форм інтэрнацыянальнай работы і сёння яшчэ з'яўляецца для нас актуальным. На жаль, да гэтага часу зусім адсутнічае хоць якая-небудзь метадычная дапамога з боку вышэйстаячых камсамольскіх арганізацый па наладжванні гэтай работы.

На нашу думку, настаў момант, калі патрэбна было б разгледзець пытанне аб арганізацыі ў г. Гомелі каардынацыйнага цэнтра Клубаў інтэрнацыянальнай дружбы навучальных устаноў, які б накіроўваў інтэрнацыянальную работу.

САСТАЎ КАМІТЭТА КАМСАМОЛА

С. ГУЛЯЕЎ — студэнт 4-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта, адказны за палітыка-выхаваўчы сектар.

В. ДАШКЕВІЧ — студэнт 2-га курса геалагічнага факультэта, адказны за жыллёва-бытавы сектар.

Г. ІЛЬЮШЧАНКА — студэнт 4-га курса эканамічнага факультэта, старшыня вучэбна-выхаваўчай камісіі універсітэта.

Н. КАНДРАТАВА — студэнтка 5-га курса фізічнага факультэта, адказная за ваенна-патрыятычны сектар.

В. КАЦУБА — студэнт 3-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

Н. КОЛТЫШАВА — старшыня прафкома студэнтаў.

А. КУСЯНКОЎ — сакратар камітэта ЛКСМБ ГДУ.

С. ЛЫСЕНКА — студэнт 4-га курса фізічнага факультэта, адказны за апаратыўныя атрады.

А. ЛЯХАЎ — студэнт 5-га курса эканамічнага факультэта, адказны за грамадска-палітычную практыку.

В. МАІСЕЕНКА — студэнтка 2-га курса біялагічнага факультэта, адказная за НДРС.

С. МАЛЫКІН — студэнт 3-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта, адказны за спартыўную работу.

С. МІХНО — студэнт 4-га курса фізічнага факультэта, начальнік штаба працоўных спраў ГДУ.

А. НІКАЛАЕНКА — студэнт 3-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

Т. ПАБЫЛАЯ — студэнтка 2-га курса матэматычнага факультэта, старшыня грамадска-прыёмнай камісіі.

С. РЫДНЫ — студэнт 4-га курса біялагічнага факультэта, старшыня Савета выдатнікаў ГДУ.

Ж. САВІЧАВА — студэнтка 3-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта, адказная за арганізацыйную работу.

Э. СТРОГІН — студэнт 2-га курса эканамічнага факультэта, адказны за школу камсамольскага актыву.

Ж. ХАТЫЛЕВА — студэнтка 2-га курса матэматычнага факультэта, адказная за культурна-масавую работу.

Л. ЦАРОВА — студэнтка 5-га курса матэматычнага факультэта, прэзідэнт КІДа «Саюз».

А. ЦЯПІЧАВА — асістэнт кафедры АМАЭІ, адказная за работу Савета маладых вучоных.

І. ЧЫЖОНАК — студэнтка 5-га курса фізічнага факультэта, адказная за інфармацыйна-метадычны сектар.

А. ШАЛДУКОВА — намеснік сакратара камітэта ЛКСМБ па арганізацыйнай рабоце.

В. ШЭВЕЛЕВА — нам. сакратара камітэта камсамола па ідэалагічнай рабоце.

Многія студэнты біялагічнага факультэта актыўна займаюцца НДРС. Яны ўдзельнічаюць у традыцыйных выстаўках навукова-тэхнічнай і мастацкай творчасці студэнтаў і аспірантаў нашага універсітэта. На іх яны дэманструюць выраблены сваімі рукамі розныя наглядныя дапаможнікі, якія сталі вынікам іх навуковых даследаванняў.

На здымках: (злева) студэнты групы Б-41 А. Прадзіхін, С. Бухалаў, У. Лявоненка за падрыхтоўкай работ да выстаўкі навукова-тэхнічнай творчасці студэнтаў, (справа) на лабараторных занятках па анатоміі і фізіялогіі раслін студэнты групы Б-32. На пярэднім плане — С. Марцьянава.

Фота А. Прадзіхіна.

ПАДЫМАЛА ПАРТЫЯ НАРОД НА БАРАЦЬБУ

Рашаючай умовай перамогі Савецкай улады над інтэрвентамі і белагвардзейцамі з'явілася кіраўніцтва Камуністычнай партыі, якая падымала і арганізоўвала працоўных краіны на барацьбу з унутранай і знешняй контррэвалюцыяй.

«Ніколі не перамогуць таго народа, — гаварыў У. І. Ленін, — у якім рабочыя і сяляне ў большасці сваёй даведаліся, адчулі і ўбачылі, што яны адстойваюць сваю, Савецкую ўладу — уладу працоўных, што адстойваюць тую справу, перамога якой ім і іх дзецям забяспечыць магчымасць карыстацца ўсімі дабротамі культуры, усімі стварэннямі чалавечай працы».

Тэме барацьбы нашага народа пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі супраць класавага ворага ў перыяд грамадзянскай вайны і замежнай ваеннай інтэрвенцыі прысвечана шмат літаратуры, у якой разгледжаны важныя тэарэтычныя пытанні: развіццё ленінскага вучэння аб вайне і міры, абарона сацыялістычнай Айчыны. Гэтыя і іншыя тэарэтычныя абагульненні ўзбройваюць партыю новымі ідэямі, навукова абгрунтаваным падыходам да актуальнай праблемы сучаснасці.

У гэтым плане вялікую цікавасць прадстаўляе работа кандыдата гістарычных навук Я. С. Паўлава «Народная вайна ў тыле інтэрвентаў і белагвардзейцаў»[1].

Шырокаму колу чытачоў аўтар вядомы сваімі ранейшымі працамі «У. І. Ленін і партызанскі рух» (Мн.: Беларусь, 1975 г.), «Камісар Бумажкоў» (Мн.: Беларусь, 1978 г.).

У новай кнізе, якая з'яўляецца першай зводнай абагульняючай працай аб кіруючай ролі Камуністычнай партыі і яе Цэнтральнага Камітэта па арганізацыі рэвалюцыйнай барацьбы ў тыле інтэрвентаў і белагвардзейцаў, Я. С. Паўлаў на аснове прац класікаў марксізму-ленінізму і вялікага дакументальнага матэрыялу аналізуе формы і метады партыйнага кіраўніцтва на часова акупіраванай белагвардзейцамі тэрыторыі.

У рабоце аўтар падкрэслівае выдатную ролю У. І. Леніна, які асабіста або праз партыйныя, савецкія, ваенныя органы кіраваў барацьбой у тыле ворага, а таксама паказаў, як асабістыя кантакты У. І. Леніна і яго саратнікаў з арганізатарамі народнай вайны давалі магчымасць ЦК РКП(б) і Савецкаму ўраду дакладна ўяўляць і правільна арыентавацца ў становішчы на часова акупіраванай тэрыторыі і, у адпаведнасці з гэтым, распрацоўваць стратэгію і тактыку народнай вайны.

На аснове шырока выкарыстанага архіўнага матэрыялу, большасць якога ўпершыню ўводзіцца ў навуковы абарот, аўтар паказвае ўзрастанне барацьбы народных мас супраць інтэрвентаў і белагвардзейцаў таксама і на часова акупіраванай тэрыторыі Беларусі, у тым ліку і на Гомельшчыне. Тут, як і на астатняй тэрыторыі, дзе вялася барацьба супраць інтэрвентаў і сіл контррэвалюцыі, поспеху партызанскай вайны садзейнічаў рост партыйнага ўплыву.

У кнізе вялікая ўвага ўдзелена аналізу новых форм кіраўніцтва рэвалюцыйна-вызваленчым рухам у маштабе ўсіх акупіраваных працоўнікам паўднёва-заходніх раёнаў краіны. У гэтых мэтах было створана 15 верасня 1918 г. Цэнтральнае бюро камуністычных арганізацый Украіны, Беларусі, Латвіі, Літвы і Эстоніі. Са стварэннем Цэнтральнага бюро, якое з'явілася органам ЦК РКП(б), прыкметна павысіўся ўзровень арганізацыйна-палітычнай работы мясцовых падпольных бальшавіцкіх арганізацый, узрос іх уплыў у партызанскіх і паўстанцкіх атрадах. Далейшаму ўздыму народнай вайны садзейнічала вялікая дапамога, якую аказваў партыйным камітэтам, дзейнічаючым у тыле ворага, ЦК РКП(б). ЦК партыі накіроўваў туды непасрэдна або з дапамогай Цэнтральнага бюро камуністычных арганізацый акупіраваных абласцей, вопытных партыйных работнікаў, палітычную літаратуру, пашыраў падрыхтоўку кадраў, павялічваў забеспячэнне партызан зброяй, матэрыяльнымі сродкамі. Вялікае значэнне ў гэтым, падкрэслівае аўтар, мелі рашэнні 1-й канферэнцыі тэрытарыяльных камуністычных арганізацый, якая праходзіла 19—24 кастрычніка 1918 г. з удзелам сакратара ЦК РКП(б) Я. М. Свярдлова.

Паколькі партыйны друк з'яўляецца баявой, дзейснай зброяй партыі, аўтар на дакументальнай аснове аналізуе значэнне і рэзультатыўнасць выкарыстання друкаванага слова ў агітацыйна-прапагандысцкай дзейнасці партыйных камітэтаў на акупіраванай ворагам тэрыторыі.

На вялікім фактычным матэрыяле ў манаграфіі паказана рашаючая роля Камуністычнай партыі ў прыцягненню грамадзян замежных краін на абарону заваёў першай у свеце сацыялістычнай дзяржавы, праяўленне імі інтэрнацыянальнай салідарнасці з працоўнымі нашай краіны.

У заключным раздзеле кнігі аналізуецца барацьба партыі з антымарксісцкімі поглядамі на партызанскую вайну, што з'явілася залогам паспяховага ператварэння партызанскага і падпольнага руху ў вялікую сілу, адыгрыўшую значную ролю ў разгроме класавага ворага, ў абароне заваёў Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі, у замацаванні дыктатуры пралетарыяту.

Работа Я. С. Паўлава з'яўляецца вялікім навуковым даследаваннем, у якім у значнай меры абагульнены каштоўны вопыт Камуністычнай партыі нашай краіны ў справе арганізацыі партызанскай вайны ў тыле ворага, які выкарыстоўвалі і ў цяперашні час паспяхова выкарыстоўваюць народы, якія змагаюцца за сваё сацыяльнае і нацыянальнае вызваленне супраць сіл рэакцыі і імперыялізму.

В. А. СІЗОНЕНКА,
асістэнт кафедры гісторыі КПСС, кандыдат гістарычных навук.

[1] Паўлаў Я. С. Народная вайна ў тыле інтэрвентаў і белагвардзейцаў (Кіраўніцтва РКП(б) падпольнай і партызанскай барацьбой у гады ўзброенай замежнай інтэрвенцыі і грамадзянскай вайны). — Мн.: Беларусь, 1983 г.

НАТАТКІ З III З'ЕЗДА ГЕАГРАФАЎ БЕЛАРУСІ

ЗАДАЧЫ — НАДЗЕННЫЯ, ПЫТАННІ — АКТУАЛЬНЫЯ

На базе існуючага пры ГДУ Гомельскага аддзела Геаграфічнага таварыства БССР адбыўся III з'езд ГТ БССР. У яго арганізацыі прынялі ўдзел супрацоўнікі кафедр галіновых эканомік, заалогіі і аховы прыроды нашага універсітэта. На з'ездзе прысутнічала 45 дэлегатаў і больш 50 гасцей — прадстаўнікоў партыйных і савецкіх органаў, прапагандыстаў, выкладчыкаў вышэйшых і сярэдніх навучальных устаноў. Дэлегаты, выбраныя на з'езд, прадстаўлялі амаль паўтысячны кантынгент сапраўдных членаў Геаграфічнага таварыства БССР, якое і з'яўляецца самым шматлікім навуковым таварыствам краіны. У рабоце з'езда прыняў удзел Мілан Георгіеў — віцэ-прэзідэнт Балгарскага геаграфічнага таварыства, загадчык кафедры ландшафтазнаўства і аховы прыроды Сафійскага універсітэта.

Даклады і паведамленні, прадстаўленыя на з'ездзе, былі разнастайнымі па тэматыцы і прысвячаліся актуальным пытанням. Асноўныя праблемы геаграфіі Беларусі і задачы ГТ былі асветлены ў дакладзе В. А. Жучкевіча і М. Т. Раманоўскага (БДУ). Харчовая праграма БССР і задачы эканоміка-геаграфічных даследаванняў складалі змест даклада Н. І. Жураўскай (БДУ), якая адзначыла, што географы рэспублікі прымаюць актыўны ўдзел у вывучэнні сацыяльна-эканамічных фактараў вытворчасці. На сучасным этапе вялікую каштоўнасць уяўляюць даследаванні пытанняў забяспечанасці сельскай гаспадаркі працоўнымі рэсурсамі.

Геаграфічнай ацэнцы праблем меліярацыі Беларускага Палесся быў прысвечан даклад Т. А. Раманавай (БелНІІПА) ў сааўтарстве з А. Г. Мядведзевым і В. С. Аношка (БДУ), у якім паказана важная роля ў народнагаспадарчым комплексе рэспублікі палескага рэгіёна, як тэрыторыі са складанымі і непаўторнымі прыроднымі ўмовамі.

Даклад прафесара, загадчыка кафедры заалогіі і аховы прыроды ГДУ Б. П. Савіцкага быў прысвечан медыка-геаграфічнай характарыстыцы Беларускага Палесся. Дакладчык падкрэсліў, што атрыманыя даныя ставяць пытанне аб неабходнасці арганізацыі паралельнага медыка-геаграфічнага вывучэння асушаных тэрыторый, выяўлення, тыпізацыі і картаграфавання ачагоў захворванняў і зон павышанай эпідэміялагічнай і гігіенічнай небяспекі.

У дакладах В. А. Калечыца ў сааўтарстве з О. Ф. Якушка, А. К. Мельнікавым (БДУ) і У. М. Шырокава (БДУ) у сааўтарстве з У. М. Плужнікавым было адлюстравана народнагаспадарчае значэнне беларускіх азёр, выкарыстанне іх і іншых водных рэсурсаў Беларусі. Адзначалася, што шматлікія азёры рэспублікі ўваходзяць у лік асноўных прыродных рэсурсаў. Дакладчык В. А. Калечыц зазначыў, што па меры інтэнсіфікацыі выкарыстання азёр узнікае небяспека іх забруджвання, таму беларускія азёры неабходна ахоўваць.

Патрабуюць аховы таксама рэкі і падземныя воды. У. М. Шырокаў адзначыў, што гэтыя рэсурсы на тэрыторыі рэспублікі дастаткова вялікія і гэта дазваляе разлічваць на значнае павялічэнне водаспажывання ў будучым. У БССР назапашаны каштоўны вопыт планіравання і прагназіравання ў галіне воднай гаспадаркі, шырока прымяняецца праграмна-мэтавы метад, ёсць дастатковы кантынгент спецыялістаў, якія займаюцца данымі пытаннямі. Гэта дазваляе сцвярджаць, што ў Беларусі існуюць надзейныя перадумовы для эфектыўнага рашэння многіх водагаспадарчых праблем.

Аб дэмаграфічнай палітыцы і задачах геаграфіі насельніцтва гаварылася ў дакладзе Б. А. Манака (БДУ) і С. А. Польскага (Мінскі педінстытут). Было адзначана, што Беларусь — адзін з буйнейшых дэмаграфічных раёнаў краіны, дзе ёсць шэраг асаблівасцей у дэмаграфічным развіцці, што выклікае неабходнасць комплексных геаграфічных даследаванняў па пытаннях развіцця адзінай сістэмы расселення.

Геаграфічным механізмам арганічнай эвалюцыі ў экстрэмальных умовах (даследаванні даведзены да ўзроўню мадэліравання працэсу) быў прысвечан даклад прафесара Мінскага педінстытута А. Э. Агаханянца.

На з'ездзе былі таксама прадстаўлены даклады і паведамленні, прысвечаныя вынікам вывучэння вучэбнай геаграфіі і развіцця геаграфічнай адукацыі ў Беларусі, этнагеаграфічным і антрапалагічным даследаванням у Беларусі, сацыяльна-эканамічным праблемам развіцця Беларускага Палесся, эканомікі БССР як састаўной часткі адзінага агульнагаспадарчага комплексу краіны і інш. З імі выступілі вучоныя БДУ імя У. І. Леніна, Акадэміі навук БССР, нашага універсітэта, Гомельскага кааператыўнага, Мінскага педагагічнага інстытутаў.

На з'ездзе таксама выступіў удзельнік 5 арктычных і 4 антарктычных экспедыцый Е. С. Караткевіч.

А. МАЛАХАЎ, І. РАСАШКА, У. ПАШУК,
члены аргкамітэта і сакратарыята з'езда.

спорт

ЛЯ «ПАРТЫЗАНСКАЙ КРЫНІЧКІ»

Сёлета ў ГДУ створан клуб аматараў бегу. Яго ўзначаліў старшы выкладчык кафедры фізвыхавання А. Р. Грышачкін.

Першы масавы прабег па маршруту Гомель — Бухалаўка — Гомель быў праведзен 27 мая. Другі, прысвечаны 40-годдзю вызвалення Гомеля ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў, адбыўся ў канцы кастрычніка. Сярод спартсменаў балельшчыкі ўбачылі ўдзельніка міжнароднага марафонскага прабегу Міру-83 старшага навуковага супрацоўніка Віктара Залатарэнку, удзельніка VII мемарыялу памяці акадэміка С. П. Каралёва студэнта факультэта фізвыхавання Яўгена Запольскага, старшага навуковага супрацоўніка Віктара Яцкевіча. Разам з імі ўпершыню была і вялікая група дзяўчат.

— У гэтым раёне, які гамяльчане ведаюць пад імем «Партызанская крынічка»,— сказаў у сваім звароце да ўдзельнікаў прабегу ветэран Вялікай Айчыннай вайны А. А. Косцікаў, — у ваенныя гады базіраваліся падпольны гарком КПБ і партызанскі атрад «Бальшавік».

Затым ён расказаў аб мужнасці і гераізме падпольшчыкаў і партызан у гады вайны, пажадаў добрых стартаў і шчаслівых фінішаў.

Пачынаюцца спаборніцтвы. Адной вялікай групай пайшлі з дыстанцыі па лясных сцяжынках аматары бегу. Першым завяршыў адзін круг (11 кіламетраў) студэнт факультэта фізвыхавання Антон Яноўскі, а ў дзяўчат — Ірына Бандзюк. У юнакоў 22 кіламетры першым прабег Сяргей Чэркас, услед за якім на фінішы быў старшыня клуба А. Р. Грышачкін, якому ўжо за 50. Дыстанцыю ў 33 кіламетры першым завяршыў Яўген Запольскі.

Дружнымі апладысментамі сустракалі на фінішы старшага выкладчыка кафедры фізвыхавання Галіну Барадзіну і яе дачку-шасцікласніцу Кацю. Пазней Галіна Паўлаўна расказала, што яны абедзве рэгулярна бегаюць на доўгія дыстанцыі, але Каця звычайна праходзіць 8 кіламетраў. А ў гэты дзень яна пераадолела разам з маці большую дыстанцыю.

Пераможцы і прызёры ўсіх забегаў удастоены дыпломаў і каштоўных падарункаў. Але галоўны здабытак — добры зарад бадзёрасці на працоўны тыдзень.

Ул. ПІГУНОЎ.

ВЫСОКАЕ МАЙСТЭРСТВА ЮНЫХ

У Мазыры прайшло першынство добраахвотных спорттаварыстваў Беларусі па спартыўнай акрабатыцы. Сваё майстэрства паказалі больш за 70 юных спартсменаў. Паспяхова выступілі ў парных практыкаваннях гамяльчане Святлана Матусевіч і Вольга Зюзева.

На ўрачыстым адкрыцці спаборніцтваў Святлане Матусевіч — студэнтцы першага курса ГДУ і Аляксандру Рубанаву — вучню 10-га класа СШ № 11 уручаны пасведчанні і значкі майстроў спорту СССР.

ПРЫЗ ГОРАДА — ПАБРАЦІМА

Сёлета ў трэці раз у Гомелі разыгрываецца кубак французскага горада-пабраціма Клярмон-Ферана па футболу. Да спаборніцтваў былі допушчаны восем мацнейшых каманд калектываў фізкультуры прадпрыемстваў і ВНУ. Папярэднія гульні прайшлі ў дзвюх падгрупах у адзін круг. Лепш за іншых выступілі футбалісты ГДУ і політэхнічнага інстытута, якія і сустрэліся ў фінале.

Матч прайшоў на стадыёне «Лакаматыў» у вельмі напружанай барацьбе. Яго зыход вырашыў адзіны мяч, забіты футбалістамі ГДУ ў вароты сапернікаў. Студэнтам універсітэта і ўручан прыз.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

«Гомельский университет» — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМБ и профкомов Гомельского государственного университета (на белорусском языке). Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 1 друк. аркуш. Тыраж 2000 экз.
Наш адрас: вул. Савецкая, 104, п. 3-11, т. 56-16-52.
АЗ 50673
Заказ 3930